

Årsmelding 2023

Reisa Elvelag

Utarbeidet av:
Hermann O. Hermansen

01.03.2024

Innholdsfortegnelse

1. Styrets beretning 2023	1
2. Styret i Reisa Elvelag	2
3. Forvaltning, reguleringer og fiskeregler	2
3.1. Generelt om reguleringer	2
3.2. Reguleringer av fisket 2023	3
3.3. Midtsesongevaluering	4
4. Fangststatistikk 2023	5
4.1. Laks	5
4.2. Sjørørret	6
4.3. Sjørøye	6
5. Overvåkning av gyte- og laksebestanden	7
5.1. Telling av gytelaks	7
5.2. Yngeltetthet	8
5.3. Innslag av oppdrettslaks	8
5.4. Innslag av pukcellaks	9
6. Oppsynsvirksomhet	10
7. Salg av fiskekort	12
8. Elvelagets økonomi	13
9. Annet aktivitet og prosjekter gjennom sesongen	14
9.1. Sonarovervåkning	14
9.2. Kameraovervåkning sideelv	17
9.3. Tiltak mot svartelistet mink	17

1. Styrets beretning 2023

Reisa Elvelag er den lokale forvalteren av det nasjonale laksevassdraget Reisavassdraget i Nordreisa kommune, Troms og Finnmark Fylke. Reisa Elvelag ble etablert i 1995 som følge av en dom i sak 1900-1988-0003, rettsbok for Nord-Troms jordskifterett. De første vedtektene var gjeldene til og med 10. september 2013. Disse ble så erstattet av nye vedtekter 11. september 2013 som følge av ny dom i jordskifteretten datert 25.06.2013. Senere er vedtektene blitt oppdatert og justert med gjeldende vedtekter fra og med årsmøte i 2023.

Reisa Elvelag har som formål å samle grunneierne og de fiskeberettigede for, i fellesskap, å forvalte fiskeressursene i den lakseførende delen av Reisaelva på en forsvarlig og langsiktig måte til det beste for medlemmene. Laget skal sikre at det biologiske produksjonsgrunnlaget i vassdraget ivaretas. Laget skal legge til rette for lokal næringsutvikling og kan formidle salg av fiskekort til eksterne. Videre skal laget samarbeide med offentlige forvaltningsorgan.

Årsmøtet:

Årsmøtet er lagets øverste organ og består av:

- Private grunneiere med 15 stemmer
- Statskog med 15 stemmer
- De fiskeberettigede med 20 stemmer

Styret:

Styret i Reisa Elvelag er sammensatt av:

- Statskog med 2 representanter
- Private grunneiere med 2 representanter
- De fiskeberettigede med 3 representanter

Reisa Elvelag sin hovedinntekt kommer fra innkreving av forvaltningsavgift for salg av fiskekort. I tillegg får elvelaget tilskudd til å gjennomføre forvaltningstiltak fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet. Reisa Elvelag har en avtale med Arktisk Geotek AS om drift av sekretariatet. Hermann O. Hermansen har vært daglig leder siden mai 2018.

Årsregnskapet er avgitt under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet for 2023 viser et positivt resultat med et overskudd på kr 179 437,-. Det positive resultatet skyldes i hovedsak at et prosjekt startet i 2023 ikke er ferdigstilt og fakturert, mens det meste av tilskuddet er utbetalt. Elvelaget har også tatt grep de siste årene og kuttet kostnader der det er mulig. Dette skyldes at elvelaget opplever bortfall av store inntekter, da laksefiske ble stengt fra og med sesongen 2022. Revisjon av årsregnskapet 2023 ble utført av Harald Erik Johannesen og Anton Severinsen.

Styret har i løpet av driftsåret 2023 gjennomført 3 styremøter og behandlet 28 saker. I juni holdt daglig leder en presentasjon om situasjonen i Reisaelva for daværende landbruks- og matminister Sandra Borch, i forbindelse med utdeling av midler til Reisa Villakssenter. I november gjennomførte daglig leder og styreleder et møte med Statsforvalteren og Miljødirektoratet. Teamet på møte var situasjonen i Reisaelva og veien videre.

Virksomheten til Reisa Elvelag medfører ikke miljøforurensning.

2. Styret i Reisa Elvelag

I forkant av årsmøtet ble det gjennomført valg møter for grunneiere og fiskeberettigede. Årsmøtet ble gjennomført 28.03.2023.

Terje Nordberg ble gjenvalgt for 2 år med Jan-Harald Tørfoss som personlig vara. Fra de fiskeberettigede ble Steinar Østgård valgt inn i styret for 2 år og erstatter Dag-Åge Båtnes.

Det sittende styret etter årsmøte i mars 2023 bestod av følgende personer:

Representant	Reprenterer	Virketid	Rolle	Vararepresentant(er)
Truls Bergmo	Fiskeberettigede	Til valg 2024	Leder	1. Johnny Bjerk 2. Trond vangen 3. Ole Kristian Aspelund
Magnus F. Berg	Statskog	-	Nestleder	
Knut Fredheim	Statskog	-	Medlem	
Steinar Østgård	Fiskeberettigede	Til valg 2025	Medlem	1. Johnny Bjerk 2. Trond vangen 3. Ole Kristian Aspelund
Ragnhild Flåten Andreassen	Fiskeberettigede	Til valg 2024	Medlem	1. Johnny Bjerk 2. Trond vangen 3. Ole Kristian Aspelund
Svein-Erik Andersen	Private grunneiere	Til valg 2024	Medlem	Roald Storslett
Terje Nordberg	Private grunneiere	Til valg 2025	Medlem	Jan-Harald Tørfoss

3. Forvaltning, reguleringer og fiskeregler

3.1. Generelt om regulering av Reisaelva

Reisa Elvelag har på generelt grunnlag lagt ned betydelig med ressurser i forvaltning av Reisaelva. Elvelaget har utarbeidet en driftsplan som er den langsiktige forvaltningsstrategien elvelaget styrer etter. Driftsplanen utarbeides for 5 år av gangen og gjelder frem til og med 2025.

Arbeidet som er gjennomført lokalt viser at Reisa Elvelag har oppfylt de krav som stilles til en lokal og selvstendig forvaltning. Dette arbeidet gjelder blant annet god innrapportering av fangst og en tilstrekkelig og god organisering av Reisaelvas rettighetshavere. Siden 2008 har elvelaget overvåket yngelbestanden, kartlagt innslaget av oppdrettslaks og mengden gytelaks. Elvelaget har også de siste årene gjort tiltak for utfisking av pukkellaks.

Reisaelva nådde ikke gytebestandsmålet i årene 2018-2021. På bakgrunn av dette besluttet Miljødirektoratet å stenge for fiske etter laks 2022. I 2022 var resultatet tett opp mot gytebestandsmålet og dermed en positiv

utvikling sammenlignet med de siste årene. Denne utviklingen fortsatte i 2023, da Reisaelva oppnådde gytebestandsmålet for første gang siden 2017.

I 2022 ble det også stengt for fiske etter sjørøye. Fiske etter sjørørret ble begrenset til sone 1-3 og var kun åpent i en kortere tidsperiode på høsten. Det var i tillegg utstyrsbegrensning. I forkant av 2023 sesongen valgte styret å begrense sjørørretfiske ytterligere til kun å gjelde sone 1 og 2.

Med forbud mot å fiske laks er hoveddelen av inntektsgrunnlaget til Reisa Elvelag borte. Dette byr på store utfordringer og elvelaget forventes å ha en anstrengt økonomi så lenge elva holdes stengt. På grunn av grep fattet av styre, blant annet en reduksjon av administrative kostnader på 65 % i året, nær halvering av styrehonorarer og reduksjon i regnskapskostnader, er utgiftene redusert betydelig. Administrasjonen jobber også aktivt med å øke inntektene ved å blant annet søke tilskudd til ulike prosjekter.

Sett bort fra de økonomiske utfordringene, har Reisa Elvelag siden oppstarten fått utviklet gode rutiner for daglig drift av laget i samarbeid med et aktivt og kompetent styre. På bakgrunn av dette anser vi Reisa Elvelag som en godt organisert og veldreven lokal forvalter av villaksen.

3.2. Regulering av fisket i Reisaelva 2023

Reisaelva var stengt for fiske etter laks og sjørøye sesongen 2023. Det ble åpnet for et begrenset sjørørretfiske i perioden 12. august -14. september i sone 1 og 2. Sjørørretfiske ble gjennomført med utstyrsbegrensninger som forbud mot sluk og bruk av meitemark. Kun tillatt med bruk av flytesnøre eller dupp der fluen skulle være bundet på enkel eller dobbeltkrok og maks krokstørrelse 8. Det var normal døgnfredning hver dag mellom kl. 02.00-10.00.

Regulering av fiske for innenbygds fiskeberettigede og grunneiere:

På grunn av stengt laksefiske var det kortere sesong og færre tilgjengelige døgnkort. Fordelingen var likevel i henhold til 60/40 fordelingen mellom grunneierne og de fiskeberettigede. Totalt 47 døgnkort ble fordelt på 28 til grunneierne og 19 til de fiskeberettigede under sjørørretfiske fra 12. august -14. september i sone 1 og 2.

Fordelingen av antallet kort på soner i 2023 sesongen:

SONE	STREKNING FRA-TIL	GRUNNEIERKORT/DØGN	BYGDEKORT/DØGN
1	Sjoen-Royeelva	21	14
2	Royeelva-Moskodalselva (munningen)	6-7	4-5
	Antall døgnkort totalt i sone 1 og 2	27-28	18-19

Kortprisene for sesongen 2023:

Fiskeberettigede:

Korttype	Forvaltningsavgift
Bygdekort	700.-
Bygdekort ungdom 16-22 år	200.-
Bygdekort barn 12-16 år*	0.-

Næringskort:

Periode	12/8-14/9
Sone(r)	
Sone 1 og 2	125.-

Grunneierkort:

Eiendommens størrelse	Forvaltningsavgift
Eiendommer med mindre enn 10 fiskedøgn	200.-
Eiendommer med mer enn 10 fiskedøgn	400.-

Regulering av fiske for utenbygdsfiskere:

Utenbygdsfiskere må i utgangspunktet kjøpe kort direkte fra grunneier. Reisa Elvelag har for 2023 sesongen solgt kort via Scanatura-systemet på vegne av enkelte grunneiere.

Fiskekort tilgjengelig på det åpne markedet i 2023 var:

- Enkelte eiendommer solgt av Reisa Elvelag på vegne av grunneier(e).

I tillegg var det en del grunneiere som tok ut kort selv og solgte disse som næringskort.

På grunn av stengt sone 3-19 var det færre som solgte kort i 2023. Statskog som største grunneier i elva har ikke eiendom i sone 1 og 2 solgte dermed ingen kort i 2023.

3.3. Midtsesongevaluering

Som en del av Reisaelvas forvaltningsregime gjennomføres det ved normalår en årlig midtsesongevaluering for å vurdere sannsynligheten for å oppnå gytebestandsmålet ved sesongslutt. Grunnlaget for midtsesongevalueringen er antall kilo hunnfisk som er gått opp i elva for å gyte. Gytebestandsmålet til Reisaelva er satt til 3 652 kg hunnfisk.

Midtsesongevalueringen for Reisaelva er noe utfordrende, da det ikke finnes permanent overvåking av oppvandringen i elva. Riktignok foregikk det et sonarprosjekt i 2023 (mer info om prosjektet i kap. 9.1). Vurderingene som gjøres i forbindelse med midtsesongevalueringen baserer seg på antallet laks som er innrapportert i fangststatistikken, og man legger til grunn en fangsteffektivitet på 50%. I tillegg har det de siste sesongene blitt gjennomført drivtelling av enkelte elvestrekninger som en del av vurderingsgrunnlaget for midtsesongevalueringen, da en vurdering kun basert på fangststatistikk ikke gir et godt nok bilde på situasjonen til bestanden.

På grunn av stengt laksefiske de to siste årene, har det ikke blitt gjennomført midtsesongevaluering. Til tross for stengt laksefiske valgte elvelaget likevel å gjennomføre en drivtelling midt på sommeren. Dette for å få et innblikk i mengden laks som var i elva, samt opprettholde dataserien med drivtellingsresultater som har foregått nå 5 somre på rad. Øverelva utgikk i 2023 som følge av lav vannstand og lite folk tilgjengelig for telling på aktuelt tidspunkt.

Resultatet fra tellingen i nedre del av elven viser en økning i antallet laks kontra 2022. Gledelig er det at antallet smålaks er høy.

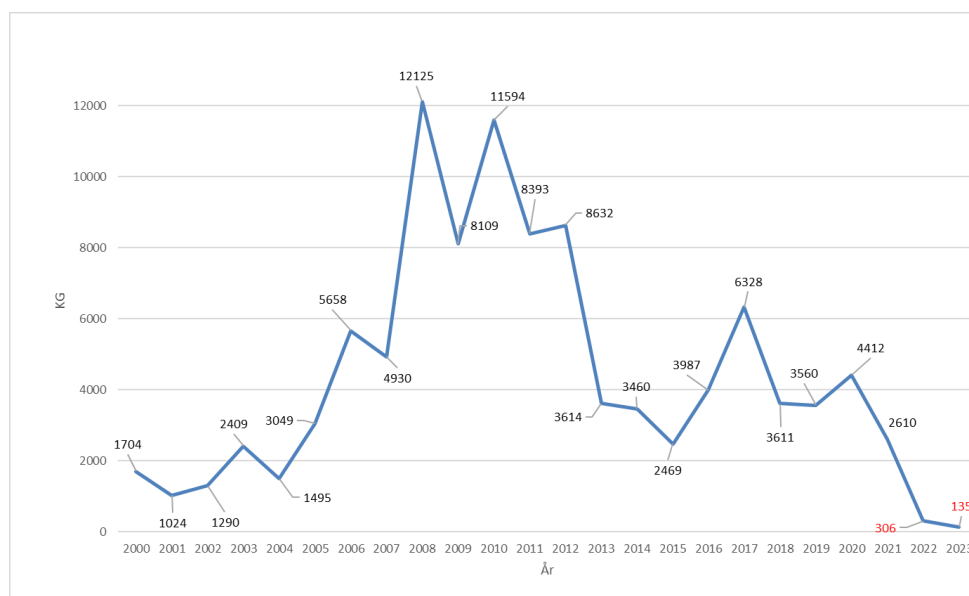

Figur 1. Drivtelling nedenfor Nybrua sett retning Haugset. Foto: Reisa Elvelag.

4. Fangststatistikk 2023

4.1. Laks

Laksefiske var stengt hele 2023 sesongen. Det ble likevel fanget 50 laks som bifangst under sjørøretfiske, der alle er rapportert gjenutsatt. Fangsten fordelte seg på 34 smålaks, 15 mellomlaks og 1 storlaks til en samlet vekt på 134,8 kg. Figur 2 viser totalfangsten av laks i perioden 1989-2023. Sesongen 2022 og 2023 er tatt med, men er markert som stengt. Rapporteringen før 2000-tallet er mangelfull.

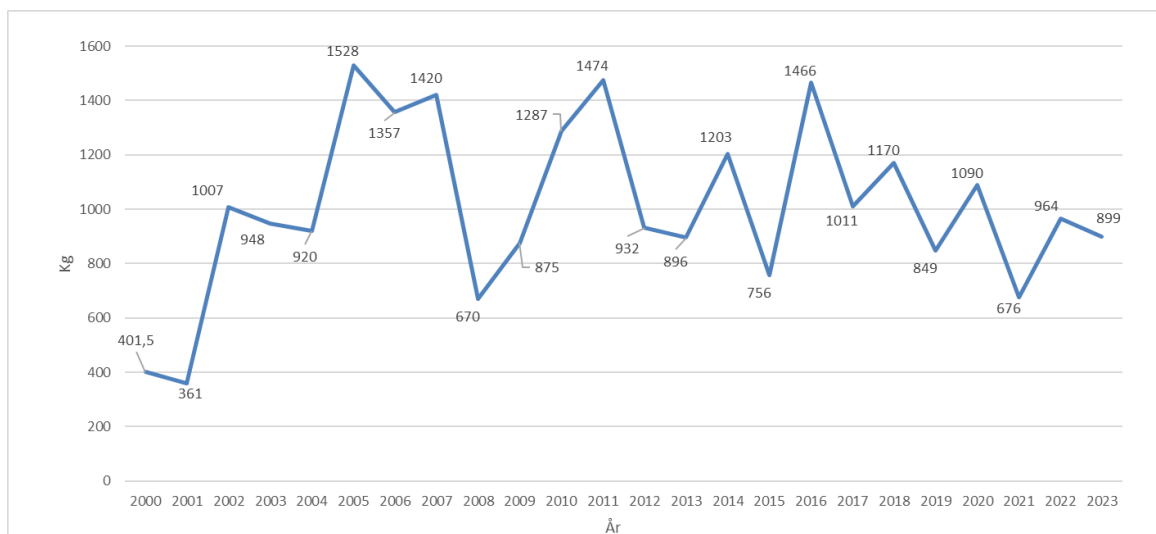

Figur 2: Antall kg fanget laks i perioden 2000-2023. Sesongen 2022 og 2023 er merket i rødt da disse sesongene var stengt for laksefiske og laksen ble kun tatt som bifangst under sjørøretfiske.

4.2. Sjørret

Det ble fanget totalt 784 sjørret i perioden 12. august – 14. september 2023, noe som utgjorde 899,1 kg. Resultatet er relativt likt som for 2022 sesongen. Antallet sjørret gikk noe opp (fra 734), men snittvekten var noe lavere slik at fangsten målt i kilo gikk ned.

Sjørretbestanden i Reisaelva vurderes å være god. Uttaket synes ikke å være for høyt og fangstene er relativt stabil fra sesong til sesong. Det at det er innført utstyrsbegrensning med forbud mot sluk og mark virker ikke å ha spilt inn på mengden fangst om man leser direkte av statistikken. Fangst av sjørret i perioden 2000-2023 er vist på figur 3.

Figur 3: Viser til utviklingen i fangst av sjørret (kg) i Reisaelva i perioden 2000-2023.

4.3. Sjørøye

Fisket etter sjørøye var i likhet med laks også stengt gjennom 2023 sesongen. Under sjørretfiske ble det fanget 2 sjørøye som bifangst, og begge er rapportert utsatt igjen.

Hvordan tilstanden til røyebestanden i Reisaelva er per i dag er vanskelig å konkludere med, da det ikke gjennomføres spesifikk kartlegging og telling av arten. Reisa Elvelag har igangsatt et arbeid med kameraovervåkning, der målet på sikt er å få bedre oversikt over oppgangen av sjørøye og sjørret i de viktige sideelvene til Reisaelva. Om dette lykkes vil man få bedre tallmateriale på sjørøyebestanden i fremtiden.

Slik situasjonen er i dag er det ingenting som tyder på at bestanden er økende, og at det dermed er rett å fortsatt holde stengt for fiske etter sjørøye.

5. Overvåkning av gyte- og laksebestanden

Reisa Elvelag har i mer enn 10 år gjennomfører årlig et overvåkningsprosjekt for å kartlegge gytebestanden av laks i Reisaelva. Det gjennomføres telling av gjenstående gytelaks på høsten ved hjelp av drivtelling. I tillegg inngår prøvefiske etter oppdrettslaks og yngeltelling som en del av overvåkningsprosjektet. Prosjektet finansieres gjennom tilskuddsmidler fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, i tillegg til egeninnsats fra elvelaget.

5.1. Telling av gytelaks

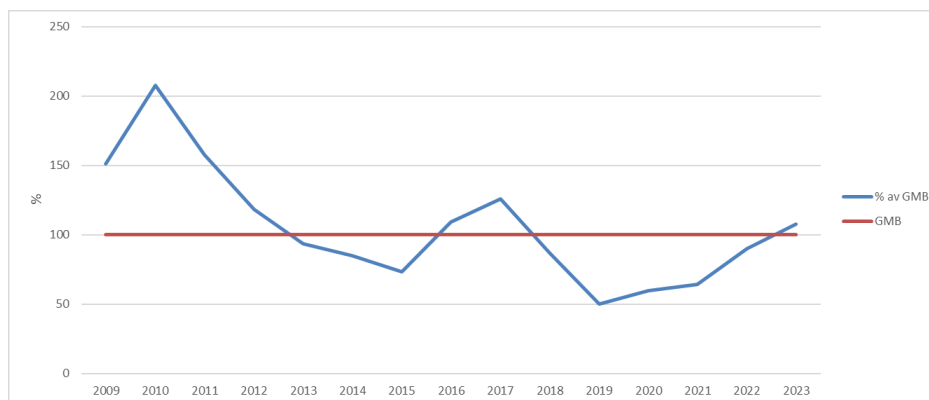
Drivtelling av laks for overvåkning av gytebestanden i Reisaelva ble gjennomført 21-23 september og 29 september 2023 i et samarbeid mellom lokale drivtellerne og profesjonelle tellere fra Naturtjenester AS. En forsøker så godt det lar seg gjøre å telle ca. samme strekning hvert år for å ha mest mulig sammenlignbare resultater. Enkelte deler av elvestrekninger drivtelles ikke på grunn av ulike årsaker som sikkerhet, erfaringsmessig lite laks og lange strekninger med stillestående vann og dermed liten effektivitet for drivtelling.

Det var generelt gode forhold under årets drivtelling. Ca. 68 av 85 km lakseførende strekning ble drivtelt. Resultatet fra tellingen viser observasjon av totalt 1050 laks, fordelt på 274, storlaks, 262 mellomlaks og 514 smålaks.

Da drivtellingsmetoden ikke klarer å fange opp 100 % av all laksen i elva blir tallene for observert laks justert for ikke undersøkte områder og ikke oppdaget laks. Det er samme formel som årlig brukes for denne estimeringen. Når man legger til disse tallene ender årets resultat på 1 459 laks. På bakgrunn av resultatene fra drivtelling er det estimert at Reisaelva i 2023 har en gytebestand på 3 941 kg hunnlaks, noe som gir ca. 108 % oppnåelse av gytebestandsmålet på 3 652 kg.

Bifangsten av laks er beregnet til 3 % og inkluderer gjenutsatt laks. Det vil si at ca. 3 % av all observert laks inkludert påslag ble fanget. Stengt laksefiske bidrar til at fangsteffektiviteten er såpass lav.

Årets resultat er første gang siden 2017 at Reisaelva oppnår gytebestandsmålet. Utviklingen av gytebestandsmåloppnåelsen viser en fortsatt positiv utvikling. Figur 4 viser oversikt over %-vis oppnåelse av gytebestandsmålet i perioden 2009-2023. Siden 2013 er gytebestandsmålet kun oppnådd i 2016, 2017 og nå i 2023. Det er utarbeidet en egen rapport for overvåkningsprosjektet i Reisaelva 2023 som er publisert på elvelagets hjemmeside: [Rapport overvåkningsprosjektet 2023 - reisaelva.no](https://reisaelva.no)

Figur 4: Oppnåelse av gytebestandsmål i perioden 2009-2023. Sesongen 2022 og 2023 var det ikke laksefiske.

5.2. Yngeltetthet

Yngeltelling ved hjelp av el-fiske har vært en del av det forvaltningsrettede overvåkningsprosjektet i Reisaelva i flere år. Dette gjør at det finnes gode dataserier til bruk i forvaltningsarbeidet. På grunn av utfordrende forhold i elva og andre faktorer som Reisa Elvelag ikke kan kontrollere har yngeltellingen dessverre blitt avlyst både i 2018, 2020 og 2021. I 2022 ble yngeltelling gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA) ved Martin Svenning.

El-fiske ble ikke prioritert gjennomført i 2023 på grunn av mindre tilskuddsmidler til overvåkningsprosjektet. Det er ikke kritisk å få gjennomført yngeltelling årlig, men en bør etterstrebe og gjennomføre slike tellinger regelmessig for å kunne si noe om utviklingen over år.

Utdrag fra rapporten fra forrige yngeltelling viser en tetthet av laksunger på 18/100 m² (Svenning 2023), noe som er mer enn en halvering sammenlignet med årene 2010-2016. I 2017 og 2019 var tallene 30,5 laksunger/100 m² (Svenning 2018) og 17,1 laksunger/100 m² (NiNord 2020). Det har altså vært en klar nedadgående trend i perioden 2014-2022.

I rapporten kommenteres det også at samsvaret mellom mengden gytelaks observert under drivtelling og estimert tetthet av laksunger basert på el-fiske, indikerer at nedgangen i tetthet av laksunger skyldes for få gytelaks. Det vil si at redusert beskatning trolig vil øke mengden gytelaks og dermed sikre bedre rekruttering i årene fremover. Andre faktorer kan naturlig nok spille inn og kan ikke utelukkes (tørrlegging av gyteområder, sterk flom, ustabil elvebunn etc.).

For mer informasjon se rapport fra yngeltelling i 2022: Svenning, M-A. 2023. Reisaelva 2022 -Tetthet av laksunger basert på strandnært elektrofiske. NINA prosjektnotat 443. Norsk institutt for naturforskning.

Reisa Elvelag vil søke midler for å kunne gjennomføre yngeltelling i 2024.

5.3. Innslag av oppdrettslaks

For vurdering av mengde oppdrettslaks i Reisaelva gjennomføres det årlig prøvefiske på høsten med mål om å samle inn minimum 50 skjellprøver til analyse. Normalt samles det også skjellprøver under sommerfiske, noe som naturlig nok har utgått de to sesongene laksefiske har vært stengt.

I perioden til og med 2010 var innslaget av oppdrettslaks i Reisaelva på et relativt lavt nivå (2-6 %), sammenlignet med nivået i mange andre norske lakseelver. Fra 2011 ble det en økning i innslaget av oppdrettslaks på høst-/overvåkingsfisket, med en andel på 18,2 % oppdrettsfisk. Økningen fortsatte også året etter med en andel på 19,6 % under prøvefiske og 9,4 % under sommerfiske. I perioden 2014-2016 snudde trenden og innslaget av oppdrettslaks var nede på ca. 5 % i 2016. I 2017 ble det tatt 4 oppdrettslaks under prøvefiske noe som gir en andel på 11,4 %. For 2018 ble kun 1 oppdrettslaks analysert og i 2019 var det 2 oppdrettslaks fra prøvefiske og 1 fra ordinært sportsfiske. Ingen av skjellprøvene levert i 2020 eller 2021 var oppdrettslaks. I 2022 var det 1 laks som ble avlivet med sikre kjennetegn for oppdrettslaks, noe som ble bekreftet av skjellprøveanalysen utført av NINA.

Ordinært prøvefiske etter oppdrettslaks foregikk fra 1-23. september. I løpet av prøvefiskeperioden ble det tatt 87 prøver, 2 av disse ble tatt under ordinært sjøørretfiske som bifangst.

På bakgrunn av erfaringen fra i fjor da prøvefiske ble fort ferdig, ble det besluttet å fiske to og to dager, og deretter la elva hvile en liten stund før neste runde. Dette for å kunne prøvefiske over en større tidsperiode, i tilfelle oppdrettslaks har gått opp elva til forskjellig tid.

Av de 87 prøvene som ble samlet inn ble ingen laks tatt ut av elva med sikre kjennetegn for oppdrettslaks. Skjellprøveanalysene viser heller ingen oppdrettslaks, men to av prøvene er merket som usikker. Det vil si at det er vanskelig å tyde på skjellprøven hvilket opphav denne fisken har.

5.4. Innslag av pukkellaks

Da pukkellaksen har en to-årig syklus der oddetallsgenerasjonen virkelig har fått fotfeste, var det forventet et nytt innsig av arten i 2023. I forkant av sesongen hadde elvelaget møte med Statsforvalteren for å drøfte mulige tiltak. Det ble besluttet at det ikke var ønskelig med utfisking ved hjelp av garn, da faren for bifangst er for stor i en elv av Reisaelvas størrelse. Da Reisaelva ikke var en av elvene som ble prioritert når det gjaldt flyteristfelle, ble det bestemt at det ikke ville iverksettes tiltak i hovedelva ved oppgang av pukkellaks.

I stedet valgte elvelaget å søke midler fra Miljødirektoratet for å kunne sette en pukkellaksfelle i Røyeelva, en sideelv til Reisaelva. Fellen som ble bygd i 2021 og forsøkt brukt i hovedelva, ble nå tatt i bruk i Røyeelva. Totalt 301 pukkellaks ble fanget. Se figur 5 for bilde av fiskefellen og figur 6 for noe av fangsten.

I hovedelva ble det gjennomført drivtelling for å kunne kartlegge mengden pukkellaks. Det ble observert ca. 3 000 pukkellaks på strekningen. En anslår basert på observasjonene at et sted mellom 8-10 000 pukkellaks har vandret opp Reisaelva i 2023.

Figur 5: Pukkellaksfelle satt ut i Røyeelva sesongen 2023. Foto: Reisa Elvelag.

Figur 6: Fangst av pukkellaks i pukkellaksfellen i Røyelva. Foto: Reisa Elvelag.

6. Oppsynsvirksomhet

Fiskeoppsynet i Reisaelva er en kontrakt Reisa Elvelag lyser ut og det er selskapet Arktisk Geotek AS som har hatt ansvaret for gjennomføring av oppsynet i 2023. Reisa Elvelag inngikk kontrakt med Arktisk Geotek AS våren 2020 etter anbuds konkurranse. Magnus Barmoen er oppsynsleder.

Det er gjennomført oppsyn i perioden 29. mai til 17. oktober. Årets virksomhet hadde samme forutsetninger som for 2022 sesongen, men noe annerledes enn et «normalår», siden elva var stengt for fiske i store deler av sesongen. Fokuset for oppsynsvirksomheten i år var todelt, hvor hovedmengden av arbeidstimer utgjorde oppsyn rettet mot ulovlig fiske. Det vil si at oppsynet gjennomfører stille ankomst og spaning for å avdekke ulovligheter. I tillegg ble «normalt» oppsyn med fokus på å sjekke fiskekort og at fiskerne følger utstyrbestemmelsene gjennomført i sjørrettfiske i sone 1 og 2 i perioden 12. august-14. september. Oppsynet har benyttet forskjellig type fremkomstmiddel gjennom sesongen. Oppsynet har disponert båt og kano i hele oppsynsperioden (figur 7). Likevel har oppsynet benyttet bil i størst grad. Ved å kombinere bilkjøring å gange til fots kommer oppsynet seg raskt mellom fiskeplasser og har samtidig mulighet til å ankomme fiskeplasser uten å lage unødig støy. Stille ankomst har blitt praktisert ofte, hvor oppsynet har parkert et stykke unna kjente fiskeplasser og gått inn, for å kunne komme overraskende på de som eventuelt måtte fiske ulovlig. I «Øverelva» (sone 11-19) har båt blitt brukt til transport opp, også har oppsynet gjennomført stille ankomst til fiskeplasser til fots.

Bruk av drone og spotteskop er relativt nye verktøy som er blitt mer og mer benyttet i oppsynet. Spotteskop er fint å bruke for spaning fra distanse på kjente fiskeplasser (figur 8). Drone benyttes for effektivt å kunne sjekke større områder, ofte utilgjengelig til.

Oppsynet mottok en rekke tips om ulovligheter i 2023, ca. på samme nivå som året før. Hovedinntrykket er at folk respekterer forbudet mot fiske og forstår begrunnelsen for beslutningen. Likevel tyder tipsene på at ulovlig fiske forekommer flere plasser og gjennom hele oppsynsseasonen. Det er en del hendelser med turister som ikke har fått med seg at elven er stengt, da disse er blitt observert på populære steder som ses fra vei. For å redusere disse hendelsene har oppsynet ført opp skilt med fiske forbudt på flere populære fiskeplasser.

Oppsynet har inntrykk av at folk flest respekterer forbudet mot fiske og at flere enn før tipser dersom de kommer over noe mistenkelig. Alle tips mottas med takk og oppsynet vil understreke viktigheten av disse tipsene. Elva er lang, og det er ikke mulig å dekke alle områder hvor tjuvfiske kan foregå til enhver tid. Tips hjelper oppsynet til å prioritere innsatsen sin for å få mest mulig ut av hver oppsynstime til rådighet.

Oppsynet forsøker også å jobbe preventivt gjennom å publisere bilder fra gjennomførte oppsynsrunder på Elvelagets facebook-side. På den måte viser man tilstedeværelse uten at det går utover formålet med oppsynsrunden.

Oppsynsrapport for sesongen ble presentert for styret på styremøte 6. desember 2023.

Figur 7: Oppsynsrunde i kano, her ved Haugset i sone 3. Foto: Arktisk Geotek AS.

Figur 8: Spaning oppover elva ved hjelp av spotteskop. Foto: Arktisk Geotek AS.

7. Salg av fiskekort

Reisa Elvelag har siden 2016 benyttet seg av www.scanatura.no for salg og formidling av fiskekort i Reisaelva. Dette systemet fungerer godt og har vært det beste alternativet på markedet med tanke på elvelagets kompliserte kortsystem. De senere årene har teknologiutviklingen virkelig skutt fart og det er flere leverandører som nå tilbyr gode fiskekortsystem. Det vil derfor være mulig å innhente tilbud fra flere i fremtiden.

Som følge av stengt laksefiske og kun åpent for sjøørretfiske i sone 1 og 2 fra 12. august var det forventet at kortsalget ville stupe sammenlignet med tidligere år. Antallet fiskedøgn ble naturlig nok redusert med stengt elv store deler av sesongen.

Innenbygds fiskeberettigede -bygdekortet:

I 2023 var det totalt 75 sesongkort for sjøørretfiske, fordelt mellom 68 ordinære, 6 for barn i alderen 12-16 år og 1 for ungdom i alderen 17-22. De 75 fiskerne har løst ut 626 fiskedøgn av totalt 646 tilgjengelige døgn for fiskeberettigede. Til tross for at de fleste døgn er tatt ut, er antallet timer hver fisker bruker på sitt døgn betydelig mindre.

Grunneiere -salg av næringskort og uttak av grunneierkort:

I sesongen 2023 ble det tatt ut 226 av grunneiernes tilgjengelige 952 døgn. Uttaket av kort fordelte seg på henholdsvis 10 grunneierdøgn, 19 næringskort og 197 dagskort (næringskort solgt via Reisa Elvelag).

8. Elvelagets økonomi

Reisa Elvelag hadde i 2023 inntekter på kr 1 200 142,-. Dette er en økning fra kr 766 488,- fra 2022.

Hovedinntektskilden til elvelaget kommer normalt sett fra innkreving av forvaltningsavgift på solgte fiskekort. På grunn av stengt laksefiske var dette annerledes i 2023 sesongen hvor størst inntekt kom gjennom tilskudd.

Salg av fiskekort utgjorde en inntekt på kr 140 335,-. Fra tilskudd mottok elvelaget totalt kr 812 000,-. I tillegg har elvelaget inntekt på kr 200 000,- fra Reisa Villakssenter. Mindre beløp gjelder fra NINA for innleverte skjellprøver. Elvelaget har fått innvilget ytterligere kr 290 625,- i tilskudd på prosjekter i løpet av 2023, men disse blir utbetalt i 2024 og er derfor ikke en del av regnskapet. Dette gjelder kr 200 000,- fra Statskogfondet til prosjektet sonarovervåking som utbetales så fort rapport fra analysen foreligger. I tillegg kr 90 625 fra Nordreisa kommune til fiskeoppsyn.

De største utgiftspostene i 2023 knytter seg til normal drift av laget samt utgifter i prosjektene. Den normale driften av laget har blitt kuttet kraftig de siste årene som følge av sviktene inntektsgrunnlag med steng elv. De utgiftene som oppstår som et resultat av prosjektene elvelaget gjennomfører, er dekket inn gjennom tilskuddsmidler. Utgifter for normal drift er typiske utgifter til styregodtgjørelse, sekretærtjenester, provisjon til Inatur/Scanatura og utbytte på salg av fiskekort. Driftskostnadene for Reisa Elvelag var i 2023 på kr 1 051 969,-.

Reisa Elvelag hadde i 2023 et årsresultat som viser et overskudd på kr 179 437,-. Dette er noe misvisende da det mangler som nevnt ovenfor en del utgifter på prosjekter som ikke kommer med i dette regnskapet for prosjekter som ble utført i 2023, men ikke gjort opp før i 2024. Noe tilskudd gjenstår også slik at i realiteten vil elvelaget gå ca. i null med aktiviteten som har vært i 2023.

Det har en tendens til at prosjekter som settes i gang om sommeren og høsten ofte ikke blir ferdig levert med analyser og rapport før over nyttår. Dette fører til at regnskapet blir noe misvisende i forhold til de faktiske forhold. Eksempelvis er faktura for yngeltellingen som NINA utførte i 2022, der rapport ble levert i 2023 og faktura ikke før etter nyttår 2024 når denne årsmeldingen skrives.

2023 er også første året kuttene styret har foretatt får helårsvirkning, noe vi ser på utgiftspostene for normal drift.

Den økonomisk utfordrende situasjonen som elvelaget opplever som følge av stengt laksefiske er viderefremidlet til forvaltningsmyndighetene, og det synes som at vi ble prioritert med tilskuddsmidler til prosjekter i 2023. Det er også blitt bedt om tilskudd til drift, slik som Tanavassdraget får ved stengt elv, men foreløpig tilbakemelding er at det vil vi ikke få. Saken er derfor tatt videre politisk.

Regnskapet 2023 er utarbeidet av Arvo Regnskap AS og revidert av Harald Erik Johannessen og Anton Severinsen.

Årsmeldingen er utarbeidet av daglig leder Hermann O. Hermansen og godkjent av styret i Reisa Elvelag:

9. Annen aktivitet og prosjekter gjennom sesongen

Reisa Elvelag har gjennomført en rekke prosjekter i løpet av 2023 sesongen. Noen av prosjektene er nevnt ovenfor i ulike kapitler slik som overvåkningsprosjektet (drivtelling og prøvefiske) og pukkellakstiltak i Røyeelva. Av andre prosjekter gjennomført er sonarovervåkning, kameraovervåkning sideelv og tiltak mot svartelistet mink. Nedenfor følger en kort oppsummering av prosjektene.

9.1. Sonarovervåkning

I samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) har Reisa Elvelag prøvd ut sonarovervåkning sesongen 2023, nede ved Tømmernesøra i sone 1. Prosjektet er finansiert med tilskudd fra Statsforvalteren og Statskogfondet. Det er NINA som har anbefalt sonar som den beste metoden for å kartlegge oppvandringen av gytefisk i Reisaelva.

NINA ønsket sonaren satt ut så fort isen gikk og før første skikkelige flom. Alt av utstyr med montering av ledegerde var derfor klargjort av elvelaget tidlig i mai. På grunn av sen isgang og høy vannføring da isen gikk ble utsett av sonar utsatt til starten av juni. Fra 6. juni til 23. september var sonaren mer eller mindre i drift. I en 10-dagers periode i juni var det riktignok svart skjerm på grunn av et tre hadde veltet utstyret. Vannstanden var også for høy til at det var forsvarlig å kunne sette den ut på nytt før etter 10 dager. I en kort periode i august var det også satt ut 3 kamera for videoopptak fra elva.

Når årsmeldingen skrives venter elvelaget fortsatt på resultater fra analysene. Første lovnad om leveranse var før styremøte i desember, deretter februar 2024. Før analyseresultatene foreligger er det vanskelig å konkludere om prosjektet, men det er liten tvil om at sonarovervåkning både er kostbart og har sine klare begrensninger. Så fort resultatene foreligger vil det utarbeides en rapport.

Takk til grunneier, nabo og andre som har bidratt til prosjektet. Det har vært en stor dugnadsinnsats. Se figur 9-13 for diverse bilder fra prosjektet.

Figur 9: Brøytestikker ferdig korket og sjaklet klare for å monteres i lengder på 5 m. Foto: Reisa Elvelag.

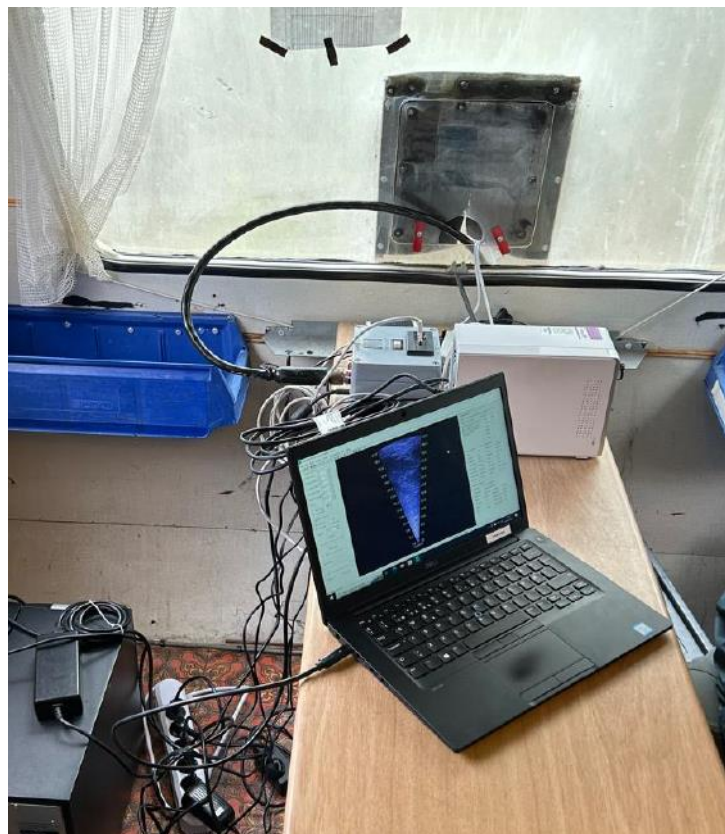
Figur 10: Henting av bunnkjetting til ledegjerde, sponset av Lerøy. Foto: Reisa Elvelag

Figur 11: Ledegjerdene på 5 m festes i seksjoner til en større bunnkjetting og trekkes ut i elva. Forsterkes med flere lodd. Foto: Reisa Elvelag.

Figur 12: Ledegjerde og sonarstativ ferdig satt opp og klar for registrering av oppvandrende fisk. Foto: Reisa Elvelag.

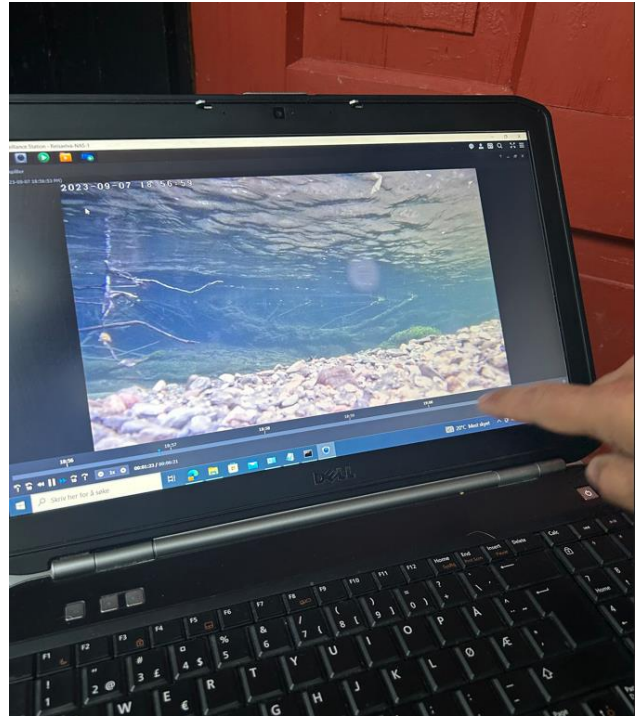
Figur 13: Sonarbilde på pc. Teknisk utstyr ble lagret tørt i campingvogn lånt ut av Ymber. Foto: Reisa Elvelag.

9.2. Kameraovervåkning sideelv

Ved hjelp av tilskuddsmidler fra Statsforvalteren gikk elvelaget til innkjøp av et undervannskamera og tilhørende utstyr. Bakgrunnen for å kjøpe undervannskamera er for å kunne filme i en av sideelvene til Reisaelva. Utstyret ble forsøkt i Fielmaelva, en viktig elv for sjørøye spesielt, men også sjørørret. På sikt er det ønskelig å kunne filme oppgangen av fisk i elva slik at en kan få et bedre kunnskapsgrunnlag om sjørøye spesielt og tilstanden til den bestanden. Elvelaget tar sikte på å kunne filme store deler av sommeren 2024.

Takk til familien Emberland for at vi fikk bruke både strøm og internett til å teste ut utstyret.

Figur 14: Kamerabilde fra Fielma direkte på pc. Ved hjelp av kabel og internett er det mulig med live-stream.

9.3. Tiltak mot svartelistet mink

Reisa Elvelag har røktet minkfeller og lånt ut feller til frivillige sesongen 2023. Prosjektet har fått noe støtte fra Statsforvalteren. Tiltaket mot svartelistet mink i Reisaelva har sesongen 2023 resultert i fangst av 15 mink. Fordelt på 12 hunnmink og 3 hannmink. Av disse var 6 unge og 9 voksne. I tillegg ble det fanget en rotte, dette i tiden etter flere avisoppslag om observasjoner av rotter i og rundt Nordreisa. 7 av minkene ble fanget av de utlånte minkfellene. Resultatene er lagt inn i Artskart slik at forvaltningen har tilgang på disse. Se figur 15-17 for utvalgte bilder fra tiltaket.

Figur 15: De to felletypene elvelaget benytter. Syningfelle til venstre og trapper 90 felle innbygd i kasse til høyre. Foto: Reisa Elvelag.

Figur 16: To av minkene som ble fanget i 2023. Foto: Reisa Elvelag.

Figur 17: Mink fanget med trapper 90 felle. Foto: Reisa Elvelag.

Signert årsmelding:

Truls Bergmo

Truls Bergmo

Magnus F. Berg

Magnus F. Berg

Ann-Hegethøst
for

Knut Fredheim

Ragnhild F. Andreassen

Ragnhild F. Andreassen

Steinar Østgård

Steinar Østgård

Terje Nordberg

Terje Nordberg

Svein Erik Andersen

Svein Erik Andersen

Storslett, 14. mars 2024.